

FOAIA POPORULUI ROMÂN

Apare în fiecare zi cu cele mai noi știri din țară și străinătate

ZIARUL ZILNIC:

ABONAMENTUL: „Foaia Poporului Român”, „Foaia Ilustrată” și „Cucu” pe un an 18 cor., pe jumăt. de an 10 cor., pe un sfert de an 6 cor. Pe o lună 2.40 C.

REDACTIA ȘI ADMINISTRAȚIA BUDAPEȘTA, VII., ILKA-UTCA NRUL 36. :: TELEFON: 47-82. MANUSCRISE NU SE INAPOIAZA

ZIARUL POPORAL:

ABONAMENTUL: „Foaia Poporului Român”, „Foaia Ilustrată” și „Cucu” pe un an 7 cor., pe jumăt. de an 3-50 cor. Pentru America pe un an 3 dolari.

Vești dela Congresul Național Bisericesc

(Dela corespondentul nostru special)

Sibiu, 2 August. — În sala comitatului decurg debaterile congresului național bisericesc. Sunt luate în discuții pe rând chestiuni școlare, bisericești și administrative. De fapt preocuparea de căpetenie a tuturor membrilor congresului este numai alegerea de mitropolit, care va avea loc Duminică și pentru care urmează agitații, discuții, intervenții, promisiuni și profeții. Cu cât se apropie ziua de alegere, cu atât înfrigurarea și nerăbdarea crește. Pe aci s'a răspândit știrea, că Sâmbătă va sosi la Sibiu

prim ministrul contele Tisza, spre a lua parte personal la alegeri. Se așteaptă însă o confirmare a acestei știri. Trebuie să desmint știrea că și-au retras candidatură demnitarilor bisericești cu dreptul de a aspira la scaunul metropolitan. Vor candida cu toții. Surprize nu sunt excluse deci, deși se șoptește, că vicarul de Oradea Mare, Mangra are asigurate 60 voturi. Cealalți candidați sunt însă pe lucru. Măne Vineri, după amiază, va avea loc în Catedrală un mare serviciu divin. Pe mâne știri mai interesante.

S'a decis evacuarea totală a cetății Verdun

Geneva, 3 August. *Constitul comunal din Verdun, care ține acum ședința la Paris a decis evacuarea completă a orașului Verdun. Prima ședință a fost foarte furtunoasă. Precum se află, consilierii comunalii au ridicat ținuta vitează a trupelor franceze, dar au adus aspre critici lipsurilor manifestate în conducerea și în pregătirea tehnică. Ziarul italian „Secolo” află, că stăm în ajunul unor mari evenimente la Somme. Acum pare sosit momentul, ca ofensiva anglo-franceză să înainteze pe valea Beaupre.*

O răscoală a albanezilor în Valona

Lugano, 3 August. — Censura italiană a că numeroase persoane au fost arestate la Valona. Aceste arestări sunt în legătură cu o răscoală a albanezilor.

Un scandal diplomatic la Petersburg

Stockholm, 3 August. — La Petersburg s'a produs un conflict scandalos între prim ministrul rus Stürmer și ambasadorul englez Buchhanan. Îndată după retragerea lui Sassonov, ministrul Angliei a început opera lui de subminare în cercurile ministeriale și în organizațiile liberale contra noului ministru de externe. Buchhanan a plecat la Moscova, a intrat acolo în contact cu prefectul de poliție Tselnikoff, cu principele Wow și cu membrii consiliului județan și comunal, arătând că schimbarea ce s'a produs în cabinet, constituie o îndepărtare a Rusiei de Ententa. Când Stürmer s'a întors dela cartierul principal, Buchhanan în mod demonstrativ a plecat în localitatea finlandeză Rauha, pentru a face o vizită lui Sassonov. Înainte de a pleca, a declarat că nu va reveni la Petersburg, până ce Stürmer nu va depune portofoliul externelor. Guvernul rusesc e foarte indignat de această atitudine a ambasadorului englez și prin mijlocirea ministrului rus la Londra a comunicat ministrului de externe englez, că personalitatea lui Buchhanan nu convine guvernului rus.

Războiul nu va mai avea o durată lungă

Berlin, 3 August. — O personalitate neutră, remarcabilă, care a vizitat în timpul din urmă într-o misiune economică statele europene a comunicat unui ziar olandez din Rotterdam, că în toate statele domnește mult optimism în ce privește sfârșitul apropiat al războiului. Personalitatea aceasta a adăugat, că afirmația aceasta nu o face din convingere proprie, ci declarațiile factorilor răspunzători din statele beligerante. Situația la începutul anului al treilea de războiu se prezintă astfel: Puterile Centrale au avut în luna Mai a anului trecut un mare țel strategic, care până la un singur punct anume cucerirea cetății Verdun a fost atins. Acest punct Verdunul mai există încă, nu s'a renunțat la el, căci chiar cercurile ententiste sunt îngri-

jate, că cu toată ofensiva mare anglo-franceză, germanii își vor ajunge ținta, căci cercul de foc în jurul Verdunului, devine tot mai strins.

Din contra, Ententa, care pare să fie acum în avantaj, și care afirmă, că deține în mână, inițiativa în războiu, nu și-a ajuns încă nimic din scopurile ei. Singurul activ formează ocuparea Bucovinei. Războiul arde și se consumă acum, ca cea din urmă și decisivă flacără. Apoi se vor discorda iarăși lucrurile și neutralii vor găsi atunci momentul favorabil pentru a mijloci. Chiar și în momentul de față urmează mereu un schimb de vederi între statele neutrale sub conducerea rațională a Papei și a regelui Spaniei, și puternic sprijinit de cei trei regi scandinavi. America, Olanda și Elveția își vor

spune și ele cuvântul, dacă vor vedea, că treaba devine serioasă. În momentul de față, însă nu voiesc să ia nici o inițiativă. Fapt sigur e că lumea a trecut deja prin perioada cea mai grea a războiului.

DIN ROMÂNIA

Guvernul român și svonurile alarmante ale presei de opoziție

Ziarul guvernamental »Viitorul« publică următorul articol inspirat de cercuri oficiale despre starea de spirit din țară:

»O categorie de ziare cari fac și politică și operații de tarabă, au mai mărit confuziunea știri tendențioase sau cu totul neadevărate, alarmând spiritele și aducând sau încercând să aducă astfel vătămare țării.

Potrivit acestui fel de a privi lucrurile și evenimentele, presa de care vorbim, în loc să se dedea la o cercetare scrupuloasă și cinstită, care, prin urmare, ar fi fost și patriotică, s'a dedat la o operă condamnată din toate punctele de vedere.

A născocit, a exagerat, a denaturat.

A denunțat tranzite inexistente; a răstălmăcit fapte cu înțeles clar; a dat în vileag măsuri de guvernământ; s'a declarat în curent cu ițele și secretele diplomației, făcând în consecință divulgări tendențioase; a ținut într-o continuă excitare spiritele — doar, doar va pescui în apă turbure.

Bine înțeles dacă cele tălmăcite și restălmăcite ar fi avut un fond de realitate, fapta ziarelor de cari vorbim intră în cadrul unor precise prevederi ale codului penal. Dar, chiar bizuindu-se pe neadevăruri, această faptă constituie, nu mai puțin o mișelie, fiindcă nu se speculează cu cele sfinte și nu se fac agitații în jurul intereselor superioare ale neamului.

Nu știm dacă în vre-o altă țară, vre-o presă s'a făcut vinovată de atâta desfrâu.

Mai mare însă decât vina ziarelor, e vina oamenilor politici cari le inspiră, oameni, cari cu toată situația lor înaltă, și deci plină de răspunderi, nu se sfiesc să pună, în circulație, pe calea presei, afirmațiuni sau svonuri cari nu pot avea alt scop decât de a servi numai intereselor lor.

Cu greu vor putea răspunde acești oameni pentru opera nefastă pe care o săvârșesc, patronând, inspirând și favorizând o anumită presă în îndeletnicirea de a deservi permanent interesele supreme ale Statului și Neamului românesc.

Ententa amenință România cu ruperea relațiilor diplomatice

Cităm în ziarul »Dreptatea«:

Nu mai e un secret pentru nimeni că noul ministru francez d. Sainte-Aulaire, a venit la București cu propuneri concrete, cerând guvernului să le accepte sau să le refuze, spre a se cunoaște în sfârșit, politica reală a României.

Timp de aproape o lună de zile, d. Aulaire a tratat la Petrograd și-a obținut o convenție prin care se stabileau condițiile intrării României în acțiune, iar textul a fost dus la București spre semnare.

De și această convenție a provocat demisia lui Sassonov, prin condițiile ei extrem de avag-

tajoase pentru România — condiții neacceptate de fostul ministru de externe rus — ea nu a fost semnată la București, din motivele pe cari le-am arătat altădată.

În primul moment se credea că refuzul Regelui de-a accepta o convenție cu Ententa, va aduce imediată demisiune a guvernului.

D. Brătianu continuând însă să rămână la putere a dat de bătut Ententei și-acum una din credințele cari se discută în anumite cercuri diplomatice este și aceea că primul ministru ar lucra de acord cu Regele.

În acest caz, angajamentele de până acum ale d-lui Brătianu, nu au fost decât mijloace dibace de-a liniști pe Aliați și-ai face să sperie cât mai mult în intervenția noastră.

Fie că d. Brătianu a lucrat de acord cu Regele, fie că d-sa a fost sigur că vom intra alături de Aliați, un lucru e sigur, acela că d-sa este în nepuință să-și respecte angajamentele luate.

D-nii Take Ionescu și N. Filipescu au cerut să fie primiți de Rege și-au obținut aceste audiențe. Cei doi șefi ai opoziției vor spune Suveranului că părerea lor e aceea de a intra fără întârziere în război. O cât de mică întârziere ne-ar putea fi fatală, deoare-ce o pace bruscă între beligeranți nu este de loc exclusă.

După părerea celor doi bărbați politici, o pace survenită din evenimentele desfășurate în timpul din urmă ar fi mai proastă chiar de cât în cazul când ne-am fi aliat în război alături de Germania.

Politica guvernului reușind să indispuie în același timp pe Aliați și pe cele două puteri centrale, la masa verde nici nu vom fi admiși nici nu vom avea pe cineva care să ne susție interesele.

Atât d. Take Ionescu cât și d. Filipescu, vor cere Regelui să se consulte cu fruntașii țării într'un nou consiliu de Coroană cu care ocazie să se discute situația celor două puteri belige-

rante și să hotărască alături de cine trebuie să meagă România.

Intervenționistii noștri dacă ar reuși să provoace acum o hotărâre, ei speră să aibă în sprințul lor situația momentană pe care o cred mai mult în favoarea Ententei decât în aceea a Puterilor centrale.

Regele va căuta să ocolească și de data aceasta să ia o hotărâre, așa cum a făcut ori de câte ori situațiile momentane de pe fronturi provocau graba într'o tabără sau alta.

De ori câtă abilitate ar fi capabili atât d-nul Brătianu cât și Regele, părerea în cercurile noastre politice este că o nouă tergiversare este imposibilă. Și la situația de față, se spune sigur că au contribuit cei doi intervenționisti d-nii Take Ionescu și Filipescu.

Aceștia au făcut să se știe în capitalele Puterilor Aliate, că cei patru miniștrii ai Ententei au fost înșelați de d. Brătianu în toată activitatea lor la București, D-nii Blondel, Poklevski, Barklei și Fasciotti, crezând orbește în asigurările d-lui Brătianu au informat țările guvernului respective.

Suntem cu certitudine informați că numai în urma intervenției d-lui Filipescu la Paris a fost rechemat d. Camille Blondel.

În scurt timp vor părăsi țara d-nii Poklevski, Barklei și Fasciotti.

Rămânând în țară numai d. Sainte Aulaire, noul ministru francez va aștepta hotărârea României, care va trebui să fie luată fără întârziere. Dacă această hotărâre va fi în favoarea Ententei, cei trei miniștrii cari urmează să fie în curând rechemati vor mai fi înlocuiți cu alții, dacă se va întâmpla contrariu, d. Sainte Aulaire, va părăsi și d-sa țara.

În acest caz legăturile noastre diplomatice cu Ententa vor fi întrerupte până după terminarea războiului.

Cum se vede situația este extrem de dificilă și dacă criza dinăuntru a trecut cea din afară continuă să se înrăutățească.

bele părți de lacul Nobel, cu forțe și mai considerabile și s'au întins și în regiunea Lubiesov (pe Stochod). Ele au fost respinse fără excepție. Mai multe atacuri în cercul riului Stochod, la nord-est de linia ferată Kovel-Rovno, s'au prăbușit cu totul în focul nostru concentrat. Mereu, și fără considerare la marele pierderi de vieți omenești, dușmanul a pornit la asalt contra pozițiilor noastre în Vitoricz și Turija. Toate încordările lui au rămas fără succes. La armata contelui Bothmer, au eșuat atacuri parțiale în regiunea la vest de Wissniowczik (pe Stripa) și la Velesniow (pe Koropiecz).

Șeful Statului major

Nu s'a produs nici o schimbare a situației. În Galiția de răsărit s'au prăbușit puternice atacuri rusești la sud-vest de Buczacz, la Viszniowczik și la sud-vest și vest de Brodi. Tot așa au eșuat toate încordările dușmanului între riul Turija și linia ferată ce duce dela Rovno la Kovel, de a sparge frontul armatelor noastre aliate. Aceiaș soarta au avut și mai multe atacuri rusești la unghiul riului Stochod, la Kasovka.

Höfer, mareșal-locot.

Se anunță oficios, că împăratul Wilhelm în înțelegere cu împăratul rege, a dispus cu prilejul vizitei ce-a făcut-o pe frontul de răsărit să dea o nouă orânduire felului de comandă de acolo, ținând considerare, de situația creată, de ofensiva rusa. Sub mareșalul Hindenburg vor sta în viitor mai multe grupuri de armată ale puterilor aliate pentru o folosire unitară.

***

Din Balcan sosesc următoarele știri:

Un comunicat francez anunță: că la 24 Iulie, posturi avansate sârbești au respins detașamente bulgare cari țineau ocupate înălțimele de la Kovel, în valea riului Moglenica și în ziua următoare au ocupat satul Sbornsko, unde s'au instalat, cu tot bombardamentul dușman. La 26 Iulie, sârbii au înaintat la nord de Pozar și Srupine, după o luptă avută cu bulgarii, cari au trebuit să se retragă, lăsând 10 morți. Pierderile sârbești sînt de 2 morți și 3 răniți.

— În săptămânile din urmă a bătuit în trupele franceze din Salonic o epidemie cumplită de dizenterie. 3-400 soldați se îmbolnăveau pe zi, dintre cari mulți au murit. Epidemia aceasta bătute mai ales pe frontul riului Vardar.

— »Independance Roumaine« află din Lyon, că pierderile totale ale sârbilor se ridică la un milion, ceea ce înseamnă 25 procente din întreaga populație. Aci se socotește pe lângă pierderile de pe câmpie de luptă și acelea pricinuite de epidemiile de cholera și tifos.

LUPTLE DIN APUS

Infringeri anglo-franceze la Somme. — Localități belgiene bombardate de aeroplane anglo-franceze. — Noi progrese germane spre Verdun.

Comunicatele germane anunță următoarele la 1 și 2 August de pe frontul anglo-francez:

(1 August). La riul Somme au avut loc lupte înverșunate pe o porțiune restrinsă, ca o refringere a marilor atacuri dela 30 Iulie. La apus de pădurea Fouraux, pe un front strîmt, unde au pătruns englezii, au fost alungați. Un atac pornit în 8 valuri în regiunea Maurepas a fost respins. Aproape la nord de Somme, seara, francezii pornind la atac, după o luptă înverșunată la ferma Monacu, au fost respinși. La sud de Somme, lupte vii de artilerie de ambele părți, tot așa și la dreapta de riul Meuse — în deosebi în sectorul Thiaumont-Fleury și la răsărit. Aci au fost respinse eri dimineață trupe cu granate de mină, dușmane. Prin atacuri cu mine, cuprinzătoare, am distrus o poziție franceză la nord de Fleury pe o întindere de 200 metri. Patrurile noastre au făcut câțiva prizonieri. Acțiunea unor detașamente dușmane au eșuat la vest de La Bassee, la nord de Hulluch, la sud de Loos și la sud de Reims. Prin aruncări de bombe de către aeroplane dușmane asupra

MERSUL RĂZBOIULUI

Hindenburg la comanda supremă a armatelor aliate contra Rusiei

S'au prăbușit atacuri rusești în Galiția. — O pauză în luptele la vest de Luck. — Încă un nou succes german la Verdun. — 90 ofițeri francezi și 923 soldați prinși. — Londra și alte orașe engleze bombardate de Zeppelinuri. — Totalul pierderilor sârbești se ridică la un milion. — Fiume bombardat de italieni.

De pe frontul rusesc au sosit în zilele de 1 și 2 August următoarele știri:

(1 August). Luptele la Molodilov, la nord-vest de Colomeia, s'au terminat pentru dușman și pe ziua de ieri fără nici un rezultat. Atacurile lui au eșuat. La Buczacz, luptele s'au redus puțin pe la prânz. Un atac de noapte întreprins în cursul nopții la Velesniow, a fost respins. Și la sud-vest și vest de Luck, — în urma pierderilor lor extra-ordinare de mari, rușii au făcut o pauză în atacurile lor. În schimb au continuat asalturile lor cu o vehemență neslăbită la nord de cursul superior al riului Tviija, apoi la unghiul format de riul Stochod, la Kasovka și la nord pe linia ce duce dela Zarni la Kovel. Pretutindeni rușii au fost respinși parte de ja prin foc, parte în luptă corp la corp.

Pe frontul de nord-vest, la sud de Pripjatj, au fost făcuți prizonieri în luna Iulie, în total 90 ofițeri ruși și 18.000 soldați și capturate 70 de mitralieze.

Höfer, mareșal-locot.

O singură companie rusească care a pornit spre Wulka (la canalul Oginski) a fost nimicită de un atac al detașamentelor germane. La vest de Lugișin, în luptele despre cari am vorbit ieri, am făcut peste 70 prizonieri. Lupte de

artilerie mai intensă de ambele părți de lacul Nobel; atacul unui batalion dușman a fost respins în mod singeros la răsărit de lac. Contra frontului Stochod, rușii s'au istovit iară în atacuri infructuoase. De trei ori au fost siliți de focul nostru să se întoarcă, la nord de Smolari, iar la Porsk, la nord-est de linia Kovel-Rovno, au fost respinși printr'un contra-atac. Intre Vitorietz și Kisieljin ei au pornit de sease ori la asalt, dar în zadar. Pentru posesiunea unor tranșee la Vitorietz, urmează lupte îndărătnice. Au fost prinși acolo 5 ofițeri și peste 200 soldați ruși. La sud de Tuna, lupte de patrulare și cu granate de mână.

Trupele generalului Linsingen au capturat în luna Iulie 70 ofițeri, 10.988 soldați și 53 mitralieze.

La armata generalului Bothmer s'a prăbușit în focul nostru concentrat un atac dușman la sud-vest de Burkanov. În sectorul Koropieca, la vest de Buczacz lupte vii.

Atacuri mai mari n'au avut loc ieri. În luptele din urmă am prins 271 ruși.

Șeful Statului major

(2 August). Pe părțile nordice ale frontului, nu s'au produs evenimente importante. La sud-vest de Pinsk, atacurile rusești s'au repetat de am-

localității Wertecyu, Comines (Belgia) și alte localități îndărătul frontului nostru, au fost pricinuite pagube militare neînsemnate, în schimb însă numeroase victime în populație. Au fost doborâte 2 aeroplane dușmane.

A trecut o lună de la începerea marelui ofensive anglo-franceze, care trebuia cu ori-ce preț să aducă o decizie pentru Ententa. Și rezultatul care a fost? Anglo-francezii au putut ce e drept să facă o spărtură în frontul german, de 28 km. întindere, dar de o adincime, proporțional de numai 4 km. Și din ultimele experiențe, ei se vor fi conștienți că frontul german n'a fost nicăieri prăbușit.

Acest succes dușmanii l-au plătit cu pierderi de 350.000 oameni. Ca o comparație relevăm, că în prima lună a ofensivei germane de la Meuse (Verdun) la pierderi de 60.000 am câștigat de două ori atâta teren, și tot acolo francezii au pierdut în acel interval peste 100.000 oameni.

(2 August). La nord de Somme, dușmanul a atacat seara cu forțe foarte puternice, dar în zadar, sectorul de la Maurepas până la Somme, după ce a suferit deja după amiază o înfrângere singeroasă la o acțiune parțială contra fermei Monacu, unde a fost respins printr'un contra-atac repede al batalioanelor germane. Pe strada Maricourt-Clerf a înaintat până la tranșeele noastre cu totul distruse. Pierderile dușmane sînt iarăși mari. La sud de Somme s'au desfășurat lupte locale la Belloi și Estrees. La dreapta rîului Meuse, am făcut progrese la nord-vest și vest de fortul Thiamont, am câștigat ieșirea de munte la nord-vest de fortul Souville și am respins simțitor pe dușman în muntele păduros, precum și în pădurea Lauffe. Am făcut prizonieri nerăniți 19 ofițeri și 923 soldați și am capturat 14 mitralieze. Au fost respinse patrule engleze, cari au fost active mai ales în sectorul Iper-Argentieres. Aeroplanele dușmane au continuat să bombardeze localitățile din îndărătul frontului nostru. Pagube militare nu s'au produs. Se înmulțesc însă victimele în sinul populației. În localitatea Arlon (Belgia) au fost nimărit mănăstirea iezișilor și biserica. Am doborât 4 aeroplane dușmane.

Șeful Statului major

Șeful amiralității germane anunță că mai multe Zeppelinuri au atacat cu succes în noaptea de 31 Iulie spre 1 August Londra și provinciile de răsărit engleze, aruncând bombe cu vădit efect asupra irturilor de coastă, bateriilor, stabilimentelor industriale importante. Toate Zeppelinurile, deși violent atacate, s'au întors neatinse.

— Despre acest atac, telegrame din Isvor englez anunță:

Un număr însemnat de Zeppelinuri au aruncat bombe asupra localităților Lincolnshire, Norfolk, Suffolk, Cambridge, Essex, Kent și Huntingdon. Au fost aruncate 80 bombe mai ales dealungul rîului Thames.

Portul englez Hull a suferit mari pagube, — mulți oameni au fost omorîți.

— Prim ministrul englez Asquith a promis amnistie generală pentru Irlanda, numai ca partidul irlandez să rămăie în majoritatea guvernamentală.

— Un submarin german a scufundat la 28 Iulie la coasta engleză de răsărit, 3 vapoare cu motor și un vapor de pescări.

Numai 1 C. 50 fil.

este abonamentul la foaia noastră zilnică, împreună cu suplimentele — »Cucu« și »Foaia Ilustrată« —

pe timp de o lună

pentru soldații răniți și bolnavi din spitale.

RĂZBOIUL CU ITALIA

Atacuri italene respinse. — Aeroplane italiene aruncă 50 bombe asupra orașului Fiume. — Un submarin italian capturat, trei aeroplane italiene doborâte.

Rapoartele lui Höfer dela 1 și 2 August anunță de pe frontul italian:

Situația e neschimbată. În Dolomiți au fost respins la defileul Sief un atac întreprins de două companii italiene.

HÖFER, mareșal locot.

— Comandamentul flotei austro-ungare anunță: La 1 August, dimineața la ora 7.30 o escadră de 14 aeroplane mari italiene au trecut peste Pirano spre Istria. Sublocotenentul Banfield a pornit cu un hidroplan de la Trieste, în urmărirea escadrei italiene peste toată Istria, a ajuns grosul acestei escadre, 7 aeroplane sistem Coproni, la o înălțime de 2700 metri peste Fiume, și a doborât cel mai mare aeroplan italian. Conducătorul lui e mort, iar doi piloți au fost prinși. Banfield și hidroplanul sînt neatinși.

— Eri au zburat 5 aeroplane italiene deasupra orașului Fiume, și au aruncat asupra orașului 50 bombe. Cele mai importante puncte strategice, cum e fabrica de torpiloare au putut fi ocrotite. Pagubele sînt neînsemnate. Două femei și doi copii au fost omorîți, două aeroplane au fost doborâte.

— Primarul Budapestei, dr. Barczy, care se afla în momentul acestei bombardări la Abbazia, spune că aeroplanele italiene au aruncat 2 bombe și asupra Abbaziei, dar cari n'au explodat. La Fiume s'a prăbușit o casă și alte câteva au fost deteriorate. O biată femeie care gătea tocmai prinzul a fost lovită mortal.

— Submarinul italian »Giacinto Pulbino«, a căzut în mânele flotei austro-ungare în partea de nord a Mării adriatice și a fost adus aproape neatinse la Pola. Întreg echipajul, compus din 3 ofițeri și 18 marinari au fost făcuți prizonieri.

— »Gazetta dela Popolo«, anunță că în ultimele 4 săptămâni s'au întors din Germania, Belgia și Luxemburg, 38.000 lucrători italieni, cari sînt acum fără de lucru și trăiesc din sprijinul public.

Știrile zilei

Epurele cu coarne

Ursul ce dormea în pădure
Umblând noapte după mure,
De un corn fu înțepat.

A doua zi decretează

Că din țara exilează

Orice animal cornorat.

Țapi și capre, cerbi și ciute

L'acel ordin pleacă iute

Altă patrie a căuta.

Epure, cetind decretul,

Iși făcea și el pachetul

Gata a se depărta.

— Stăi pe loc! o vulpe-i zise,

Tu n'ai coarne; cele scrise

Pe noi doi nu ne privesc.

— Când pe o simplă neghiobie

Toți cornuții se proscie,

Zău, mă tem, mă îngrijesc

Ca despotica putere

Să nu fie de părere

C'ale mele lungi urechi

Sunt chiar coarne răsturnate...

Sofisme s' întrebuintate

De tiranii noi și vechi.

1849.

GH. CREȚEANU.

Miniștrii ungari la Viena

Prim ministrul ungar, contele Tisza, ministrul de comerț baronul Harkányi, ministrul de finanțe Teleszki și ministrul de honvezi baronul Hazai au sosit la Viena.

Deputați austriaci condamnați pentru înalta trădare

Tribunalul militar din Viena, după o dezbateri de 14 zile a dat sentința în procesul intențat deputaților cehi cari au ținut constatări secrete cu profesorul și deputatul ceh dr. Masarik, care s'a refugiat în Anglia, și care e urmărit pentru înalta trădare. Acuzații au fost considerați vinovați, și condamnați la închisoare grea, și anume deputatul ceh Choc la 6 ani, deputatul Burival la 5 ani, deputații Vojna și Netolicki la câte un an închisoare grea.

„Berliner Tageblatt“ nu mai apare

N'a trecut nici o lună de la primul ordin al autorităților militare berlineze prin care s'a suspendat odată apariția ziarului »Berliner Tageblatt« și iată că ziarul german anunță acum încă odată: Din ordinul comandantului superior din Marken »Berliner Tageblatt« nu mai are voie să apară.

Monede de 20 de fileri de fier

Monitorul oficial ungar anunță că de la 3 August, monedele de 20 fileri de nikel se schimbă la Căsele statului și la oficiile de dare, în monede de fier, care va avea aceeași formă. În Ungaria se vor pune în circulație 15 milioane coroane monede de fier, iar în Austria 35 milioane. La 31 Decembrie se va scoate din circulație monedele de nikel.

Se ieftinesc cartofii

Consiliul comunal budapestan, a decis să ieftinească cartofii ce-i pune în vinzare în piață, cu 4 fileri de klgr. Cu alte cuvinte, de azi înainte se va vinde klgr. de cartofi în loc de 24 cu 20 fileri. Azi, Primăria a pus în vinzare 24 vagoane de cartofi.

„Deutschland“ pe drum

O telegramă a Agenției engleze Reuter, anunță din Baltimore, că »Deutschland« primul submarin comercial german, a părăsit Marți 1 August, portul, și a pornit primul drum îndărăt spre patrie. Întâi are de ieșit din Chesapeake, un golf american de 320 km. lungime. În acest golf stă submarinul german încă sub protecția americană și se află pe bord și un reprezentant al Americii. După ce a trecut golful, reprezentantul american, părăsește submarinul, și căpitanul submarinului König, are dreptul să aleagă ce drum voiește.

Femeie polițist la Beiuș

Din Beiuș se anunță că din cei 12 polițiști cari fac acolo serviciul de siguranță, zece au fost înrolați sub drapel. Cum însă nu s'a găsit nimeni ca să înlocuiască pe polițiștii asențați, s'a primit oferta unei femei rezolute, energice, care să prevadă serviciul de siguranță la Beiuș. E nevasta măcelarului H. Klein, care pentru o leafă anuală de 700 coroane veghează la menținerea ordinii în orașulul bihorean.

Noul președinte al Chinei

Din Peking se anunță că parlamentul chinez a fost deschis, președintele Li Yuean-Hung a depus jurământul pe constituția Republicii.

Sobrania bulgară

și-a reluat eri ședințele și a încuviințat un credit de război de 350 milioane coroane.

Mari furturi la un ziar vienez

Două contabili dela administrația ziarului *Neues Wiener Tageblatt* printr-o contabilitate falsă, au reușit să pagubească ziarul cu 257.000 coroane. Curtea i-a condamnat la 2 și jumătate ani închisoare.

Două ani dela moartea lui Jaurés

Se știe că Franța a intrat în război, după ce a fost înlăturat din viață, cel mai vajnic dușman al războiului, Jean Jaurés, șeful socialiștilor francezi. Rusia mai ales era interesată ca acest protivnic al țarismului, și al alianței franco-ruse — să nu mai existe. Implinindu-se acum două ani dela asasinarea lui Jaurés, Franța socialistă a comemorat această aniversare la Paris, în sala Trocadero, la care a ținut să asiste și miniștrii Franței și Belgiei, socialiștii Thomas și Vandervelde. Au luat parte la aceasta comemorare și mulți soldați francezi în concediu, admiratorii și partizanii marelui geniu al Franței.

Un nou talent românesc

— O poetă necunoscută: Lucia Codru —
căreia îi se prezice un frumos viitor. —

În cel din urmă număr al revistei »Convorbiri Literare«, o poemă, datorită unei poete necunoscută până azi, luminează fața dintâi a vechei publicații »Mărturisire« de Lucia Codru. Redacția o însoțește, în notă, cu vorbele următoare: »Suntem fericiți a putea înfățișa cetitorilor noștri, cu această întâie lucrare a sa ce vede lumina tiparului, pe o tinăra scriitoare, care ne pare a vesti un nou talent.

Fără de voe, au răsărit în minte cuvintele scrise de redacția revistei »Curierul de Ambe Sexe« în josul poeziei lui Bolintineanu »O fată tinăra pe patul morții«. Heliade Rădulescu prevedea un poet de seamă în elegiacul său colaborator: »Căți cunosc frumusețile poeziei, acea legănată și lină cadențare, acel repaos regulat al semistihului, acele expresii de asemănări răpitoare ce întineresc inima, căți pe lângă a cesteia, după dreptate mai cer și o limbă dela poet, pot judeca versurile d-lui Bolintineanu, acestui june necunoscut încă.

Vestirea cea încurajatoare pentru Bolintineanu a fost noroasă. Azi, uitându-ne îndărăt, și lăsând la o parte unele slăbiciuni marelui și repedei producții ale celui care a scris Florile Bostorului, și privind la multele și feluritele rânduri poetice ale sale, putem spune, fără teamă, că un poet de frumusețe fusese laudat de Heliade, încă dintru început. Am voi ca primirea făcută de Convorbiri Literare întâiei poezii a necunoscutei Lucia Codru să fie, și ea, vestitoarea unui talent minunat.

Printr-o întâmplare cludată, mai totdeauna, nădurile scrise cuiva, urându-i bună venire în lumea literară, au fost binecuvântate. Vestita »Scrisoare către Gheorghe din Moldova«, a lui Hasdeu, e nu numai o icoană de critică elegantă, pătrunzătoare, alcătuită ea însăși o schiță, ci și, în același timp una din cele mai temeinice nu numai vestituri ci și »confirmări« ale unui talent. După ce, povestește nespusa teamă avută în fața necunoscutului, înfățișat de astă dată print'un sul de țoțe cusute, »scris negru pe alb în șiruri simetrice« și după ce, luându-și inima în dinți citește, la întâmplare o bucată, Hasdeu o reproșează și spune în ce stă valoarea ideii poetice de acolo. »Și atunci domnule, ai încetat d'odată de a mai fi un necunoscut. Ți-am strâns mâna pe nevăzute. Temerea de ics a despărut și, îndrăzneț prin în redere, eu despiciu manuscrisul drept la mijloc.« Critica și priviri de înfrățire și salut realitate făcută noului poet. Gheorghe din Moldova a

rămas cineva în literatura noastră. Un gând, întemeiat pe vigoarea stihurilor, îndeamnă pe cititor să creadă că și Lucia Codru va fi urmasă aceluiași căi.

Poema sa e o mărturisire, din toată inima făcută: O iubire neînțeleasă, o dragoste rău pricepută sfărâmă visurile poetei. Iertarea pe care o cere, nu e o desvinovățire ci o lămurire. Analiza pe care o face stărilor sufletești nu este rece și metodică studiere psihologică, ci o rostire adânc poetică. În avântul sincerității ei, poate spune:

...ascultă-mă că-ți cer iertare.

Ci nu spre a iubi ajurea, și a-mi smulge inima din prept,
Dar alte suferinți mă chiamă și alte desnădejdi aștept.

Lirismul se înalță, pe nesimțite, la trepte de rară poezie, când, trezirea cea dureroasă, lipsește de florile iluziei mințea înfrigorată, care nu găsește pe cel căruia se cuvenea.

Ca să i închin pornirea vieții și ruga inimii ferbine. Atunci fiorii părerii de rău, ai dorinții de ideal întrezărit și pierdut s'gduie firea poetică:

Icoana tristă-a vieții mele, vis ofilit, vis tulburat!

O! de ai fi fost precum crezusem, pe veci aș fi ingenunchiat

Și ți-aș fi zis: privește 'n mine, întindem mâinele amândouă

Și vezi lumina făr' de capăt ce astăzi ne-a fost dată nouă.

N'ai înțeles; de geaba s toate! Acuma, bine că te știu;

Mi-a fost credința o nălucă, mi-a fost duhovnic-un pustiu.

În fața golului, a prăpastiei ce i se deschide înainte, poeta se simte fără de mânie și stăpână pe sine. În locul pesimismului, răsare »acceptarea« visții, supunerea la hotărârile ei, bune sau rele, fără de judecată. De acum, în ea s'a stins, »para dragostei« și și steersă este icoana basmului.

E nevoe să mai adăogim că talentul pe care-l arată poezia Luciei Codru nu se întemeiază nici pe stiluri dăstrămatz, nici pe imagini vecine cu povârnișul ridicolului în care aiurecă unii moderni și proaspeți iubitori ai muzelor? E un mare dar, ca din strune vechi să poți scoate sunete pline de tinerete, avânt și de nouă înfățișare. E ceva simplu, dar pătrunzător adânc tocmă prin această limpede și nelincărată manifestare de simțiminte în »Mărturisire«.

Editor și redactor responsabil: D. Birăuțu.

Tipografia »Poporul Român«. VII., Ilka-utca 36.

Dela administrația »Foaia Poporului Român«, Budapest, VII., Ilka-utca 36. se poate comanda următoarele:

Epistolia Domnului

(carte legată) cu porte postal 45 fileri

Visul Maicii Domnului

(carte legată) cu porto postal 45 fileri.

„Dor și jale“

adunate de Dr. Dimitrie Cioloca, costă numai 44 fileri, plus 5 fileri porto postal.

Rugăciuni pentru soldați

cu binecuvântarea Pr. S. L. episcopul Dr. E. Cristea (pentru gr. orientali)

Prețul: 1 exemplar cu porto postal 10 fileri;

50 exemplare cu porto postal 3 cor. 20 fileri;

100 exemplare cu porto postal 5 cor. 30 fileri.

Harta Europei

cea mai nouă ediție, care cuprinde toate țările învrăjbite, fiecare țară separat colorată costă 1.50 cor., plus 10 fileri porto postal.

Cântece din războiu

În bogata literatură ce a apărut în timpul războiului, cuprinzând alegeri de poezii populare plămuite de geniul popular de bună seamă, cea mai nouă broșură apărută:

Cântece de dor și jale

ale eroilor noștri de pe câmpul de luptă și din spitale

scoasă în editura »Foi Poporului Român« este o lucrare prețioasă în privința aceasta. Ea dă o icoană minunată de bună cum gândește, cum simte și cum luptă soldatul român aflat pe frontul rusesc, italian sau sârb.

În broșura aceasta sunt adunate cu îngrijire cele mai frumoase poezii ce le-au scris soldații de pe toate fronturile și simți o plăcere deosebită citind vers după vers, așa cum fii poporului nostru le-au iscodit.

Indemnăm pe toți cetitorii noștri să și procure această culegere de poezii pe care să o păstreze în biblioteca lor și mai târziu ca o amintire a teribilului războiu, în care neamul nostru și-a vărsat sângele cel mai generos. Prețul unui exemplar e de 56 fileri, plus 5 fileri porto postal.

Dela administrația »Foaia Poporului Român«, Budapest, VII., Ilka-utca 36 se poate comanda următoarele:

Lămuriri referitoare la

Ajutorul de stat

pentru familiile celor înrolați precum și desupra îngrijirea invalizilor, a văduvelor și orfanilor celor căzuți în războiu.

Broșura este întocmită după ordinațiunile și legile referitoare la ajutoarele ce se dau din partea statului, și este împărțită în trei părți:

I. Ajutorul de stat.

Pe 12 pagini se vorbește în broșură despre felul cum se dă ajutor familiilor a căror susținător a fost înrolat. Se arată cu deamănuntul care familie are drept să ceară ajutor și cât îi se poate da după lege. În fiecare comitat ajutoarele se schimbă. Se relevă cât ajutor se dă în comitatele românești.

II. Îngrijirea invalizilor și a familiilor acestora.

În acest capitol se spune, pe 11 pagini cum se îngrijește statul de soldații și ofițerii cari au devenit ologi, ciungi, etc., în decursul împlinirii datoriilor lor militare. Se arată cu cifre cât ajutor se dă lunar, ori anual invalizilor și familiilor lor.

III. Ocrotirea familiilor celor căzuți (morți) pe câmpul de luptă, precum și a celor dispăruți.

Sub acest titlu se publică cu deamănuntul ajutorul dela stat al văduvelor, orfanilor și al familiilor celor căzuți pe câmpul de luptă. Se arată sprijinul material lunar al văduvei, speșele de creștere ale orfanilor și ajutorul provizor anual în cazul când soldatul a dispărut. Toate acestea se cuprind și într'un articol separat unde se arată competențele lunare ale văduvelor și orfanilor rămași de ofițerii, cadeții și stegarii căzuți în războiu, și speșele de educație.

Broșura aceasta este unica în felul său. În toată broșura se pun întrebări și se dau răspunsuri înțelegătoare.